

Polityka Ochrony Dzieci w Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana

Polska Fundacja im. Roberta Schumana
www.schuman.pl, poczta@schuman.pl
Al. Ujazdowskie 37/5, 00-540 Warszawa
T. +48 571 487 359

Polityka ochrony dzieci została przygotowana w oparciu o dokument „The International Child Safeguarding Standards and how to implement them” [dostęp: 25.06.2024], Konwencję ONZ o prawach dziecka oraz wiedzę i materiały innych organizacji społecznych, w tym przede wszystkim organizacji zajmujących się realizacją praw dzieci.

STANDARD I. POLITYKA

Część działań Fundacji Schumana kierowana jest do dzieci i ma na celu ich rozwój jako świadomych, aktywnych społecznie i obywatelsko Europejczyków. Fundacja realizuje działania dla dzieci, zazwyczaj we współpracy z placówkami edukacyjnymi. Zespół Fundacji – pracownicy, współpracownicy i wolontariusze – dokłada wszelkich starań, aby stwarzać przyjazne środowisko do rozwoju dzieci, aby jej działania były dla dzieci bezpieczne, nie wyrządzały im krzywdy ani ich na nią nie narażały.

Celem niniejszej polityki jest uwrażliwienie wszystkich pracowników, współpracowników i wolontariuszy na wagę działań zmierzających do ochrony dzieci, określenie działań mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa oraz rozwijanie kultury pracy Fundacji opartej na prawach dziecka.

Polityka została przygotowana w myśl standardów ochrony dzieci wprowadzonych Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. Ustawa o ochronie małoletnich) oraz w oparciu o cztery standardy wypracowane na potrzeby dokumentu “The International Child Safeguarding Standards and how to implement them”.

§ 1.

Objaśnienie terminów

1. Przez **Politykę** rozumie się Politykę Ochrony Dzieci w stosowaną w trakcie działań realizowanych przez pracowników oraz współpracowników Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana.
2. Przez **Fundację** oraz **PFRS** rozumie się Polską Fundację im. Roberta Schumana.
3. **Dzieckiem**, w świetle polskiego prawa, jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

4. **Pracownikiem** Fundacji jest osoba zatrudniona w Fundacji na podstawie umowy o pracę.

5. **Współpracownikiem** Fundacji jest osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej lub wykonująca nieodpłatnie pracę na rzecz Fundacji w ramach programu stażowego na podstawie umowy o staż, umowy o wolontariat, umowy o odbywaniu praktyk lub innej umowy o współpracy.

6. Przez **Zespół Fundacji** rozumie się pracowników oraz współpracowników Fundacji.

7. **Koordinator** to osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci, wyznaczony przez dyrektora pracownik sprawujący nadzór nad jej realizacją w PFRS.

8. **Krzywdzeniem** jest każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

- **Przemoc fizyczna** wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

- **Przemoc psychiczna** wobec dziecka to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.

- **Wykorzystywanie seksualne** dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.
- **Zaniedbywanie** dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

STANDARD II. PERSONEL

§ 2.

Kultura organizacyjna Fundacji w kontekście Polityki Ochrony Dzieci

1. Fundacja posiada wysokie standardy etyczne i moralne, które są wymagane od członków Zespołu Fundacji.
2. Kultura organizacyjna zespołu oparta jest o wzajemny szacunek, dialog, wspólne wartości oraz wiarę w misję Fundacji.
3. Członkowie Zespołu Fundacji są zobowiązani znać prawa dziecka.
4. Cały Zespół Fundacji działa na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
5. Działania edukacyjne dla dzieci przygotowywane są przez profesjonalistów, pedagogów i psychologów, dostosowane do poziomu rozwoju dzieci.
6. Zapisy dot. bezpieczeństwa dzieci są uwzględnione w umowach podpisywanych przez Fundację dotyczących działań kierowanych do dzieci.
7. Partnerzy Fundacji, w których działają współpracujący z Fundacją wolontariusze, mają obowiązek przeszkolić wolontariuszy z zasad bezpieczeństwa dzieci w swojej placówce.

8. Rekrutacja pracowników Fundacji odbywa się zgodnie z obowiązkami pracodawców w zakresie bezpiecznej rekrutacji pracowników, zgodnie z przepisami Art.21, ust.1-11. Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw.
9. Dyrektor Fundacji zobowiązany jest w ramach swoich możliwości sprawdzić prawdziwość tych informacji, w tym zweryfikować te informacje w Rejestrze Sprawców Przepędzonych na Tle Seksualnym.
10. Przy rekrutacji członków Zespołu Fundacji, którzy będą mieć kontakt z dziećmi, ogłoszenie o pracę/wolontariat zawiera opis formy pracy z dziećmi i wymaganych do tego kompetencji.
11. Kompetencje kandydatów w tym zakresie, a także stosunek do dzieci i wartości na jakich kandydat opiera współpracę z dziećmi są analizowane – poprzez informacje zawarte w formularzu rekrutacyjnym oraz podczas rozmowy kwalifikacyjnej.
12. Kandydaci są pytani, czy byli skazani za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, obyczajności czy przestępstwo użycia przemocy wobec dziecka i czy nie toczy się wobec nich postępowanie karne w tym zakresie.
13. Informacje, pozyskane zgodnie z przepisami Art.21, ust.1-11. Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z Fundacją.
14. Dyrektor w celu zidentyfikowania pracownika musi posiadać od kandydata identyfikator wydanych z rejestru informacji uzyskanych przez pracownika poprzez dostęp do rejestru online lub jego dane: imię i nazwisko, data urodzenia, pesel, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki, dane kontaktowe kandydata.
15. Nowi członkowie Zespołu Fundacji otrzymują niniejsze zasady przy rozpoczęciu współpracy, w tym Podział obowiązków w zakresie wdrożenia Polityki Ochrony Dzieci stanowiący Załącznik nr 4 Polityki.
16. Wszyscy członkowie Zespołu składają pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z polityką. Oświadczenie stanowi Załącznik nr 3 Polityki.

STANDARD III. PROCEDURY

§ 3.

Reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

1. Pracownicy znają i stosują zasady i wymogi bezpiecznych relacji Zespół Fundacji-dziecko oraz dziecko-dziecko ustalone w Fundacji. Zasady i wymogi stanowią Załącznik nr 1 i 2 do Polityki.
2. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana, bez względu na to czy pochodzi od dziecka/opiekuna/profesjonalisty oraz czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony innego dziecka, opiekuna dziecka, profesjonalisty czy też członka Zespołu Fundacji.
3. W sytuacji krzywdzenia dziecka ze strony członka Zespołu Fundacji świadek zdarzenia zobligowany jest do zwrócenia uwagi takiej osobie oraz zgłoszenia incydentu Dyrektorowi Fundacji.
4. Zaobserwowane przez Zespół Fundacji krzywdzące dla dzieci sytuacje są zgłaszane Zarządowi Fundacji. Zarząd Fundacji podejmuje interwencję u odpowiednich osób/służb, w tym prokuratury.
5. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, członek Zespołu Fundacji, który pozyskał taką informację, niezwłocznie podejmuje interwencję poprzez natychmiastowe telefoniczne przekazanie zawiadomienia o bezpośrednim zagrożeniu bądź naruszeniu życia i zdrowia dziecka do odpowiedniej jednostki policji.
6. Wszystkie czynności związane z interwencją są dokumentowane i przekazywane Koordynatorowi Polityki.

§4.

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Fundacja zapewnia standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa o ochronie danych osobowych.
2. Materiały nie mogą pokazywać dzieci w niekorzystnym świetle.
3. Utrwalanie i upublicznienie przez członka Zespołu Fundacji lub inną osobę wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) nie odbywa się wbrew woli dziecka i wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, Zespół Fundacji musi skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić sposób uzyskania zgody.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
6. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 8, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

STANDARD IV. MONITORING

§ 5.

Wdrożenie Polityki i monitoring

1. Polityka Ochrony Dzieci Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana wchodzi w życie w chwili opublikowania jej pełnej wersji przez Zarząd PFRS w sposób dostępny dla wszystkich pracowników/współpracowników PFRS oraz w momencie zamieszczenia na stronie internetowej Fundacji: www.schuman.pl.
2. Zarząd PFRS wyznacza Koordynatora odpowiedzialnego za koordynację wdrożenia i przestrzegania zapisów Polityki Ochrony Dzieci. Lista obowiązków Koordynatora w tym zakresie dostępna jest w Załączniku 4 Polityki.
3. Każdorazowo wprowadzenie zmian w Polityce wymaga ich ogłoszenia wszystkim pracownikom, współpracownikom oraz wolontariuszom PFRS.
4. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku odpowiedzialni są: dyrektor Fundacji oraz Koordynator.
5. Wszyscy pracownicy, współpracownicy oraz wolontariusze składają pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z polityką. Oświadczenie stanowi Załącznik nr 3 Polityki.
6. Politykę zatwierdza i sygnuje Dyrektor lub Przedstawiciel Prawny PFRS.

Załącznik nr 1

ZASADY I WYMOGI BEZPIECZNYCH RELACJI

ZESPÓŁ FUNDACJI – DZIECKO

I. Działania z dziećmi

1. Należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Trzeba unikać faworyzowania dzieci.
3. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem relacji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
5. Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani opiekunów dziecka, wyrażających jakąś zależność lub czerpanie korzyści majątkowych. Nie dotyczy to dobrowolnych, tradycyjnych, okazjonalnych podarków związanych np. ze świętami.
7. Pracownicy, współpracownicy i wolontariusze Fundacji nigdy nie zostają sami z dziećmi – dzieci są zawsze pod opieką osoby odpowiedzialnej – rodzica lub opiekuna (np. nauczyciela).

II. Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Dopuszczalny kontakt fizyczny musi być w naturalny sposób związany z zabawą, pomocą dziecku w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.
2. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy się kierować zawsze profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie, pomoc w ubikacji) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
3. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
4. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, trzeba unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem.
5. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.
6. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
7. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
8. Nie wolno angażować się w takie aktywności jak: udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
9. Zawsze trzeba być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.

III. Zasady organizacji wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami

1. Fundacja podejmuje wszelkie starania, aby dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami mogły w pełni uczestniczyć w działaniach prowadzonych przez Fundację.
2. Zespół Fundacji dba o to, aby dzieci te nie były przez nikogo dyskryminowane w jakiegokolwiek formie.

IV. Bezpieczeństwo online

1. Nie wolno nawiązywać kontaktów z dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. W przypadku organizowania przez Zespół Fundacji zajęć z korzystaniem przez dzieci z Internetu Zespół zobowiązany jest podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

Załącznik nr 2

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI DZIECKO-DZIECKO

1. PFRS respektuje przepisy prawa, a także zobowiązania wynikające z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ oraz Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.
2. Właściwie zorganizowany proces wychowawczo-dydaktyczny zakłada kształtowanie wzajemnych relacji między dziećmi.
3. Relacje między dziećmi kształtowane są w sposób dostosowany do potrzeb i możliwości percepcyjnych dziecka.
4. Zachowanie niedozwolone w relacjach między dziećmi to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż.

Załącznik nr 3

Warszawa, dnia.....

Imię i nazwisko:

miejsce pracy:

stanowisko:

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/łem się z „Polityką Ochrony Dzieci” w Polska Fundacja im. Roberta Schumana i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

.....

podpis

Załącznik nr 4

Podział obowiązków w zakresie wdrożenia Polityki Ochrony Dzieci

Zarząd PFRS:

- Zatwierdza Politykę, zatwierdza zmiany.
- Publikuje Politykę.
- Rozstrzyga w sposób wiążący wątpliwości dotyczące interpretacji zapisów Polityki.
- Wyznacza koordynatora Polityki.
- Komunikuje znaczące modyfikacje Radzie PFRS w celu zasięgnięcia opinii.
- Inicjuje postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony pracownika/współpracownika PFRS.

Koordynator Polityki Ochrony Dzieci:

- Koordynuje przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń wstępnych i przypominających w zakresie Polityki.
- Prowadzi wykaz najczęściej zadawanych pytań.
- Prowadzi monitoring stosowania zapisów Polityki w postaci ankiety i konsultacji nie rzadziej niż raz na 2 lata poprzez:
  - a) przeprowadzenie raz na 2 lata ankiety sprawdzającej działanie i adekwatność zapisów Polityki Ochrony Dzieci oraz poziom ich znajomości wśród członków Zespołu Fundacji;
  - b) przeprowadzenie raz na 2 lata wewnętrznego audytu poziomu rozwoju standardów wprowadzonych przez Politykę przy pomocy narzędzi autorstwa organizacji Keeping Children Safe (np. Keeping Children Safe self-assessment tool oraz the self-assessment web),

- Raz na dwa lata lub częściej w razie konieczności przedstawia zarządowi propozycje zmian w Polityce na podstawie wyników ankiet.
- Wyjaśnia w porozumieniu z Zarządem wątpliwości dotyczące stosowania Polityki.
- Wyjaśnia w porozumieniu z Zarządem przypadki naruszenia zapisów Polityki.

Dział Kadr:

- Dostarcza każdemu nowemu pracownikowi do zapoznania - Politykę Ochrony Dzieci oraz gromadzi w dokumentacji pracowniczej, oprócz innych dokumentów wskazanych przepisami prawa, oświadczenia o zapoznaniu się z wyżej wymienionymi dokumentami.

Zespół Fundacji:

- Zapoznają się i przestrzegają zapisów niniejszej Polityki.
- Przed podjęciem pracy z dziećmi składają pracodawcy stosowne oświadczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka zgłaszają sprawę Koordynatorowi Polityki.
- Zgłaszają wątpliwości dotyczące interpretacji zapisów niniejszej Polityki Koordynatorowi Polityki.
- Zgłaszają przypadki naruszenia zapisów Polityki Koordynatorowi Polityki.

Polityka Ochrony Dzieci przyjęta Uchwałą Zarządu Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana z dnia 3.07.2024